

7. čeleď: drozdovití – Turdidae

Drozd brávník

Turdus viscivorus

Výskyt je zaznamenán na většině území ČR, druh zcela chybí pouze v bezlesých oblastech v nižších polohách. Obývá především širší okraje jehličnatých i smíšených lesů obklopených loukami, na něž zaletuje při hledání potravy.

Hnízdí obvykle dvakrát do roka, první hnízdo staví vysoko na jehličnatých stromech, při druhém hnízdění volí k umístění hnízda většinou listnaté stromy: olši, břízu, osiku.

Hnízdo je bytelná stavba z větvíček a kořínků prokládaných vrstvou hlíny, kotlinku vystýlá jemnými listy trávy. Snáší obvykle 4 vejce, často již od konce března a začátku dubna, druhé hnízdění probíhá v květnu a červnu. Vejce jsou na světle šedém nebo okrovém podkladu pokryta na celém povrchu dvojími skvrnami: menší skvrny jsou světlejší šedé barvy, větší, nepravidelné a ostře ohraničené, jsou tmavohnědé. Na vejcích sedí jen samice, mláďata jsou krmena oběma rodiči. Oba partneři jsou velmi útoční proti vetřelci a s pokřikem odeženou od hnízda i sojku.

> Hnízdo drozda brávníka, *Turdus viscivorus* (foto: Jiří Formánek)

Početně hnízdící druh v ČR od nížin po klečové pásmo v nejvyšších polohách. Ve 20. století se rozšířil z lesního prostředí i do městských parků, zahrad a na hřbitovy, v současné době však z těchto míst téměř vymizel. Na značném poklesu početnosti se nemalou měrou podílí i jeho lov ve Středomoří. Dnes se s ním setkáme jen na lesních okrajích s přílehlými loukami, v křovinách podél potoků a řek, ve stromořadích a větrolamech.

Hnízdí v nižších polohách zpravidla dvakrát v roce, ve vyšších polohách jen jednou, od začátku dubna do konce června. První hnízdo si staví převážně v porostech nízkých smrků, druhé hnízdo nejčastěji v bezu černém a jiných listnatých keřích, vesměs v nevelké výšce nad zemí.

Podklad hnízda je z mechu a větviček, kotlinka je vždy vymazána směsí hlíny, dřevního trouchu a slin. Je proto nezaměnitelné s hnízdy jiných drozdovitých ptáků. Vejce, obvykle v počtu 4–5, jsou jednobarevně modrozelená s malým počtem po celém povrchu roztroušených tmavě hnědých až černých skvrn. Sedí pouze samice, mláďata jsou krmena oběma rodiči.

> Hnízdo drozda zpěvného, *Turdus philomelos* (foto: Jiří Formánek)

Ojediněle a nepravidelně hnízdící druh, původem zřejmě ze Skandinávie. Nejčastěji hnízdí v kolonii kvíchal.

Hnízdo buduje ze suché trávy a větviček promísených hlínou, kotlinka je z jemných travních stébel. Snáší 4–6 vajec, která mají na zelenavém podkladu husté rezavohnědé, slité skvrnění, nahuštěné na tupém pólu. Sedí pouze samice, mláďata jsou krmena oběma rodiči.

Izolované hnízdění cvrčaly mimo kolonii kvíchal většinou končí neúspěšně, protože snůšku nebo mláďata zlikviduje sojka či straka.

> Hnízdo drozda cvrčaly, *Turdus iliacus* (foto: Jiří Formánek)

